

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
TE NAALDWIJK.

Rassenvergelijking bij stambonen, 1964.

door:
D.de Rooter.

Naaldwijk, 1966.

I n h o u d

1	Doel	pag.	1
2	Opzet	"	1
3	Uitvoering	"	2
4	Waarnemingen		
4.1	Beoordeling van het gewas	"	2
4.2	Beoordeling van de peul	"	3
5	Oogstresultaten	"	4
6	Samenvatting en conclusie	"	6

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS TE NAALDWIJK
 =====

Rassenvergelijking bij stambonen.

P.N. : IV - 16

Plaats : proefbedrijf Delft

Jaar : 1964

1 Doel

Het nagaan van de gewasontwikkeling, de aantastingen door ziekten en de opbrengst bij diverse stambonenrassen in een gelichte platglasteelt.

2 Opzet

De proef werd opgezet in koude platglasrijen op het Proefbedrijf te Delft, waarvan het glas op een later tijdstip werd verwijderd. Per raam werden van elk ras 6 pollen van 2 planten uitgepoot. De proef kwam in drievoud; de grootte per veldje was 8 ramen. De gebruikte rassen waren :

1	a	B 2963	Gebr. v.d. Berg	Naaldwijk
	b	Dubbele witte	R. Zwaan	Rotterdam
2		Widusa	R. Zwaan	Rotterdam
3		Probator	R.Zwaan	Rotterdam
4		Flits	Sluis en Groot	Enkhuizen
5	a	No. 42	A.R.Zwaan	Voorburg
	b	Flevo ong. G.S.	Gebr. Sluis	Enkhuizen
6		Invicta	Gebr. Sluis	Enkhuizen
7		Luca	Nunhem	Haelen
8		Imuna	Nunhem	Haelen
9		Irene	Nunhem	Haelen
10		Stabolite	Gebr. Broersen	Harenkarspel
11		Prinstalite	Gebr. Broersen	Harenkarspel
12		Prelude	Gebr. Sluis	Enkhuizen.

Voor de nummers 1a, 1b, 5a en 5b werden halve veldjes gebruikt, in verband met het later toevoegen van de nummers 1a en 5a (zie platte grond).

3 Uitvoering

De bonen werden op 16 april in bakjes gezaaid en in het stook-
warenhuis gezet. Het uitplanten vond plaats op 24 en 25 april in
platglasrijen. De rijen waren reeds op 22 april onder glas gelegd.
In verband met een te kort aan planten kwam Luca in parallel C te
vervallen. De kwaliteit van de planten was bij alle rassen goed. De
hergroei had normaal plaats.

Regelmatig werd bij zonnig weer op de dag lucht gezet. Met het
ouder worden van het gewas werd sterker gelucht; er waren zelfs
nachten dat in beperkte mate lucht heeft staan.

Enkele keren moest worden gegoten in verband met het sterk opdrogen
van de grond.

Luis en spint werden regelmatig met succes bestreden, zodat hiervan
geen hinder werd ondervonden.

Op 12 juni werd het glas van de rijen verwijderd. Hierna hebben
de planten enigszins geleden door de weersomstandigheden (wind).
De eerste pluk had plaats tussen 22 en 25 juni; de tweede tussen
10 en 15 juli en de derde tussen 22 en 24 juli. Hierna werd het ge-
was opgeruimd.

4 Waarnemingen

De ontwikkeling van de planten was normaal. Virus kwam niet
voor, beschadiging door insecten of schimmels evenmin.

4.1. Beoordeling van het gewas

Op 9 juni werd het gewas beoordeeld en konden de vol-
gende aantekeningen gemaakt worden.

1	a	B 2963	Zwaar gewas; donkergroen blad; matige bloei.
	b	Dubbele witte	Vrij zwaar gewas; donkergroen blad; matige bloei.
2		Widusa	Zwaar gewas; donkergroen blad; matige bloei.
3		Probator	Matig gewas; normaal groen blad, matige bloei; er komt wat bladval voor.
4		Flits	Matig gewas; fijn, lichtgroen blad; veel bloemen in de kop.
5	a	No 42	Vrij zwaar en slap gewas; normaal groene bladkleur; vroege peulvorming.
	b	Flevo	Matig opgaand gewas; zeer lichtgroen, fijn en spits blad; goede bloei; kleine plant.

6	Invicta	Zwaar gewas; grof lichtgroen blad; de eerste peulen al gevormd.
7	Luca	Vrij zwaar en slap gewas met donker groen blad; nog weinig bloemen.
8	Imuna	Vrij zwaar opgaand gewas met lichtgroene bladkleur, weinig bloem nog.
9	Irene	Matig zwaar gewas, vrij klein blad met goed groene kleur, nog ^{zeer} weinig bloem.
10	Stabolite	Vrij zwaar gewas, normale bladkleur; goede bloei.
11	Prinstalite	Matig gewas, donker groen blad; de 1 ^e peulen al gevormd.
12	Prelude	Zwaar gewas, donker groen blad; de 1 ^e peulen al gevormd.

4.2 Beoordeling van de peul

Op 31 juni werd de peul beoordeeld.

1 a	B 2963	Peul recht tot licht gebogen; goed en vrij gelijk van lengte; goed van vorm en kleur; lijkt zeer veel op dubbele witte.
	b	Dubbele witte
		Peul goed, wel minder gelijk van vorm en lengte als normaal; kleur normaal; nogal wat kromme, kleine peulen.
2	Widusa	Peul niet mooi gelijk van vorm en lengte; nogal wat kromme en platte peulen, kleur goed.
3	Probator	Goede peul wat vorm en grootte betreft; kleur mat groen; nogal wat kromme peulen.
4	Flits	Peul zeer ongelijk van grootte en vorm; te veel plat gevormde en te veel te sterk gebogen peulen erbij; kleur wat lichtgroen.
5 a	No 42	Vrij korte, rechte tot zeer licht gebogen peul, mooie groene kleur; lijkt zeer veel op Dubbele witte; soms een plant met minder goed gevormde peulen.
	b	F&vo
		Peul recht tot licht gebogen; soms planten met kleine, sterk gebogen peulen; kleur lichtgroen; bij het wat ouder worden van de peul verbleekt deze vrij erg. peul in het algemeen wat te fijn.

- 6 Invicta Grove, recht tot licht gebogen peul met goede kleur, verscheidene peulen langer dan 15 cm; voor een stamboom een wat te grove peul.
- 7 Luca Peul goed gelijk van vorm en grootte; kleur goed groen.
- 8 Imuna Goede, vrij grove peul; recht tot soms vrij sterk gebogen; kleur goed.
- 9 Irene Peul zeer gelijk van vorm en grootte; rond en recht en lang (10 à 12 cm); kleur goed groen.
- 10 Stabolite Peul goed gelijk van vorm en grootte; recht, kleur goed groen.
- 11 Prinstalite Peul goed gelijk van vorm en grootte; kleur goed groen, heeft bij deze teelt beter voldaan dan in de herfstteelt '63 in het warenhuis.
- 12 Prelude Peul goed van vorm; nogal wat gebogen peulen erbij; meer dan in de herfstteelt onder glas.

5 Oogstresultaten

De geoogste peulen werden allen in één sortering ondergebracht. Afwijkingen kwamen niet voor.

Van B 2963, Dubbele Witte, No 42 en Flevo zijn de opbrengsten van de halve oppervlakten. Van elke parallel is de opbrengst in de volgende tabellen apart gegeven, naast de totale opbrengst.

Tabel 1 Opbrengsten van de 1e pluk (22-25 juni) in grammen.

ras	parallellen			totaal
	a	b	c	
B 2963	2775	2525	3000	8300
Dubbele Witte	3050	3850	3965	10865
Widusa	6850	6925	7650	21425
Probator	7300	7650	6550	21500
Flits	9075	8225	8875	26175
No 42	5000	5550	4400	14950
Flevo	3575	4550	4700	12825
Invicta	3925	4050	4875	12850
Luca	4675	5375	5200	15250
Imuna	4300	5000	6600	15900
Irene	600	3100	3875	7575
Stabolite	6650	8500	8900	24050
Prinstalite	6925	6825	7700	21450
Prelude	9975	9250	9875	29100

Tabel 2 Opbrengsten van de 2^e pluk (10-15 juli) in grammen

ras	parallellen			totaal
	a	b	c	
B 2963	4900	4150	4150	13200
Dubbele Witte	5550	4050	3900	13750
Widusa	7325	8600	6025	21950
Probator	9550	9450	6250	25250
Flits	7025	7000	4450	18475
No 42	3200	3450	1950	8600
Flevo	3700	4025	2800	10525
Invicta	10150	11900	11100	33150
Luca	9675	11250	8250	29175
Imuna	9575	10350	6725	26650
Irene	11975	12700	10575	35250
Stabolite	10150	10100	8525	28775
Prinstalite	7525	8875	8825	25225
Prelude	8275	5800	6675	20750

Tabel 3 Opbrengsten van de 3^e pluk (22-24 juli) in grammen

ras	parallellen			totaal
	a	b	c	
B 2963	1700	1175	1100	3975
Dubbele Witte	2075	1100	1200	4375
Widusa	3200	2650	1750	7600
Probator	3000	2350	2150	7500
Flits	300	200	250	750
No 42	200	150	250	600
Flevo	300	250	350	900
Invicta	3850	2500	1500	7850
Luca	5400	4925	2600	12925
Imuna	2450	2075	1475	6000
Irene	5300	3150	5100	13550
Stabolite	3600	2650	1900	8150
Prinstalite	2725	2050	2075	6850
Prelude	1100	600	425	2125

Uit deze cijfers blijkt dat niet alleen tussen de massen, maar ook tussen de parallellen bij alle plukdata, soms vrij grote verschillen in opbrengst voorkomen. Flits, No 42, Flevo, Stabolite en Prelude komen met een hoge vroege opbrengst naar voren (zie tabel 1). Irene heeft hier de

laagste opbrengst.

Bij de 2^e oogst (zie tabel 2) hebben Invicta, Irene en Luca de hoogste opbrengst. Ook B 2963, Dubbele Witte, Probator, Stabolite, Imuna en Prinstalite komen hier met goede opbrengsten naar voren.

Bij de 3^e oogst (zie tabel 3) gaven de vroegste rassen de laagste opbrengst en de latere rassen (Irene en Luca) de hoogste.

Voor een beter overzicht zijn de opbrengsten omgerekend per raam (1,2 m²) en in de volgende tabel gegeven.

Tabel 4 Opbrengst per raam in grammen

ras	1 ^e pluk	2 ^e pluk	3 ^e pluk	totaal
B 2963	691	1100	331	2122
Dubbele Witte	905	1145	364	2414
Widusa	892	914	314	2120
Probator	895	1052	312	2259
Flits	1090	769	31	1890
No 42	1245	716	50	2011
Flevo	1068	877	75	2020
Invicta	535	1381	327	2243
Luca	635	1215	538	2388
Imuna	662	1110	250	2022
Irene	315	1469	564	2348
Stabolite	1002	1198	339	2539
Prinstalite	893	1051	285	2229
Prelude	1212	864	88	2164

Hierbij komt naar voren dat Stabolite de hoogste opbrengst gaf en de Flits de laagste. Dubbele Witte gaf ook een hoge opbrengst. Hieruit blijkt dat dit ras in een voorjaarsteelt onder platglas dat later gelicht wordt, nog goed voldoet.

6 Samenvatting en conclusie

Bij een voorjaarsteelt in gelichte platglasrijen werden diverse stambonenrassen naast elkaar vergeleken. Hierbij werd gelet op de gewasontwikkeling, de aantastingen door ziekten en de opbrengst.

Schade door ziekten of insecten was er niet. Virus kwam evenmin voor. Direct na het lichten van het glas heeft het gewas wat geleden van de weersomstandigheden (wind). De opbrengsten zijn behoorlijk goed. Flits heeft het minst volaan, zowel wat betreft de peulvorm als de opbrengst. Dit ras is wel vroeg. Stabolite was de hoogste in opbrengst en had een goede peul. De nieuwere rassen B 2963 en No 42 gaven geen

verbetering te zien. No 42 blijkt wel een zeer vroeg ras te zijn.
De aloude Dubbele Witte blijkt in deze teelt nog goed mee te kunnen.
De opbrengst en de peulvorm waren goed.

De vroegheid van verschillende rassen komt in tabel 4 duidelijk naar voren. Dit is een zeer belangrijk punt van een ras bij deze teelt, maar het moet gepaard gaan met een goede totaalopbrengst en een goede peul.

De proefnemer,

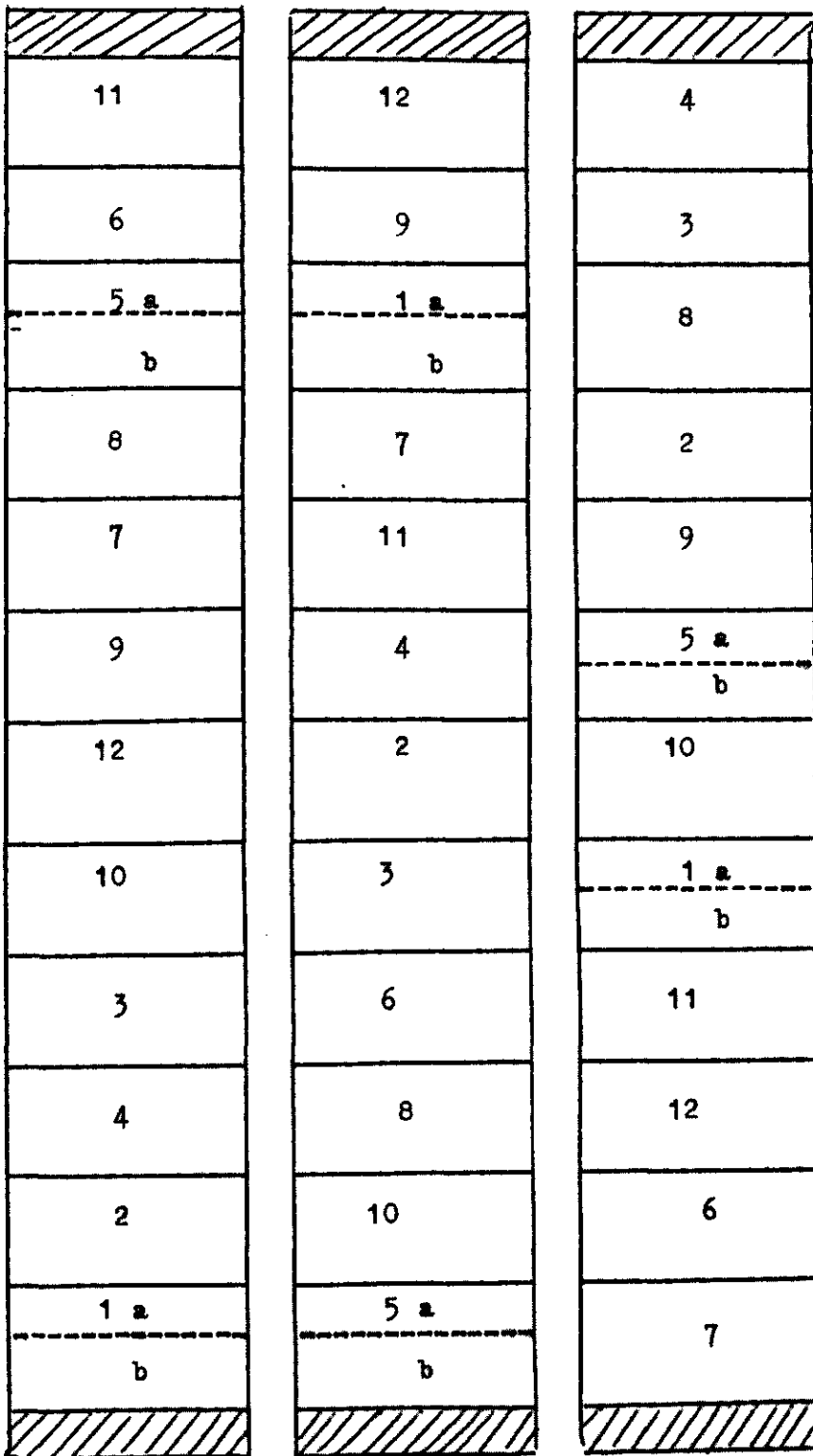
D. de Ruiter,

Proefstation Naaldwijk,

januari 1966

MM.

Plattegrond proefopzet stambonenrassenproef 1964

 buiten de proef

- 1 a B 2963
- b Dubbele Witte
- 2 Widusa
- 3 Probatus
- 4 Flits
- 5 a No. 42
- b Flevo
- 6 Invicta
- 7 Luca
- 8 Imuna
- 9 Irene
- 10 Stabolite
- 11 Prinstalite
- 12 Prelude

14 rassen in drie herhalingen

Oppervlakte per veldje:

8 ramen, van de no's
1 en 5 : 4 ramen.

Grafiek van de totaal opbrengst per ras in grammen per raam. Stambonenproef 1964.

grammen per raam

2500

2300

2100

1900

1700

1500

1300

1100

900

700

500

300

100

B 2963

Dubbele witte

Widusa

Probator

Flits

No.42

Flevo

Invicta

Luca

Imuna

Irene

Stabolite

Prinstalite

Prelude

1^e pluk

2^e pluk

3^e pluk

